

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **A. H. A. A.**, zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 9. 2022, č. j. MV-122282-9/SO-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2022, č. j. 14 A 90/2022-66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Žalobce v roce 2003 získal povolení k trvalému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny (s bývalou manželkou, s níž má syna).

[2] Ministerstvo vnitra vydalo dne 1. 6. 2022 rozhodnutí, jímž bylo žalobci podle § 871 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zrušeno povolení k trvalému pobytu na území České republiky a stanovena lhůta k vycestování 30 dnů. Dle rozhodnutí žalobce závažně

narušuje veřejný pořádek, a to zejména spáchanými trestnými činy, za které byl pravomocně odsouzen.

[3] Rozhodnutím ze dne 7. 9. 2022 žalovaná zamítla žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

[4] Proti rozhodnutí o odvolání brojil žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví.

[5] Městský soud se neztotožnil s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Správní orgány dle soudu zjistily skutkový stav věci v dostatečném rozsahu, aby mohly posoudit, zda jsou dány zákonné podmínky pro zrušení povolení žalobce k trvalému pobytu na území České republiky.

[6] Městský soud připustil, že mezi odsouzením za trestný čin a závěrem o závažném narušení veřejného pořádku není možné s ohledem na čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „pobyťová směrnice“) automaticky činit spojitost a odsouzení za trestný čin samo o sobě neodůvodňuje přijetí opatření z důvodu veřejného pořádku. Skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti musí spočívat v osobním chování dotyčného jednotlivce. Omezení práva nemůže být založeno na důvodech obecné prevence. Městský soud však současně uvedl, že žalobce se dopouštěl trestné činnosti po dlouhou dobu, takřka po celou dobu pobytu na území České republiky, a to bez ohledu na skutečnost, že dříve byl za některá svá jednání odsouzen. Městský soud uvedl, že od prvního skutku, za který byl žalobce shledán trestně odpovědným, uplynula již značná doba, od poslední trestné činnosti však uběhla poměrně krátká doba, přičemž ke dni vydání napadeného rozhodnutí ještě ani neuplynula zkušební doba podmíněného trestu odnětí svobody. Dle městského soudu tedy časová prodleva mezi spácháním poslední trestné činnosti a rozhodováním žalované nebyla natolik dlouhá, aby musela nalézt odraz v hodnocení žalobcova jednání při posuzování rizika narušení veřejného pořádku.

[7] Trestné činy narušení domovní svobody, krádež, znásilnění či týrání blízké osoby svědčí o tom, že žalobce v blízké minulosti, v nikoli malé míře a nikoli nezávažně porušoval pravidla chování. Městský soud vzal též v úvahu, že trestná činnost žalobce byla typově různorodá a postupně nabírala na intenzitě. Městský soud vyhodnotil, že „dynamika“ trestné činnosti žalobce svědčí o takřka nulové nápravě a schopnosti reflektovat předchozí trestnou činnost.

[8] Městský soud též zdůraznil, že žalobce své protiprávní jednání směřoval i vůči svým nejbližším. Nejprve to byl jeho nezletilý syn a jeho bývalá manželka, vůči kterým opakovaně neplnil vyživovací povinnost, a to takřka po celou dobu nezletilosti syna. Byla to přitom právě jeho bývalá manželka, díky které obdržel privilegium v podobě trvalého pobytu na území České republiky. Vůči aktuální družce se po dlouhou dobu dopouštěl fyzického i psychického násilí, včetně znásilnění. Doba více než dvou let, po kterou svou družku týral, rovněž svědčí o velmi omezené schopnosti žalobce vnímat rizikovost svého chování, a to i ve vztahu ke svým nejbližším. Své chování nikterak nezměnil ani v době, kdy byla jeho družka těhotná, pročez jeden z jeho útoků vedl k vyvolání předčasného porodu jejich dcery. Ani očekávání vlastního potomka tedy nemělo vliv na žalobcovo neakceptovatelné chování. K násilí a výhružkám na své družce se žalobce uchýloval i po

pokračování

narození dcery, a to i v její přítomnosti. Jestliže tedy žalobce při hodnocení rizikovosti narušení veřejného pořádku poukazuje na zájem na ochraně a hmotném zabezpečení své nejbližší rodiny, je tento jím tvrzený zájem významně podryván tím, že právě vůči svým nejbližším se žalobce dopustil závažné trestné činnosti.

[9] Městský soud rovněž konstatoval, že veškerou trestnou činnost spáchal žalobce výhradně jako individuální osoba.

[10] Dále se městský soud zabýval namítaným zásahem do rodinného a soukromého života. Vycházel přitom z § 174a zákona o pobytu cizinců, čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Městský soud vzal v úvahu, že žalobcova vyjádření, že je již napraven, se svou rodinou žije a podílí se na jejím životě, potvrzují aktuální zprávy orgánů sociálně-právní ochrany dětí, pobytové kontroly či do určité míry také stanovisko ošetřujícího pediatra. Dospěl však k závěru, že ani přínosnost žalobce pro aktuální rodinné soužití není důvodem pro zachování žalobcova povolení k trvalému pobytu. Předchozí jednání žalobce vyhodnotil soud jako neakceptovatelné. Zdůraznil, že trestná činnost byla namířena právě vůči nejbližším, žalobce se jí dopouštěl dlouhodobě. Po dobu více než dvou let ubližoval své družce bez ohledu na její těhotenství či přítomnost novorozeného dítěte. Násilného chování se dopouštěl až do věku dvou let své dcery, přičemž v této době již jeho dcera musela být schopná příkoří ze strany otce vnímat a násilné chování otce vůči matce na ní muselo zanechat minimálně psychické následky. Doba uplynuvší od spáchání předmětné trestné činnosti není natolik dlouhá, aby žalobce již plně projevil svou nápravu do té míry, že by mu jeho předchozí trestněprávní chování nemohlo být přičteno k tíži i při hodnocení přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Městský soud vzal rovněž v úvahu, že žalobce ani v případě nezletilého syna neprokázal, že by svou rodinu považoval za natolik důležitou, aby plnil své zákonné rodičovské povinnosti. Z obsahu správního spisu a trestních rozsudků vyplývá, že žalobce opakovaně a dlouhodobě neplnil vůči svému synovi vyživovací povinnost, nestýkal se s ním a nikterak se nepodílel na jeho výchově.

[11] Soud vzal dále v potaz, že žalobce pobývá na území České republiky dlouhou dobu, po značnou dobu svého pobytu na území České republiky se však dopouštěl trestné činnosti, je tedy zjevné, že žalobce má problém s akceptací zdejších pravidel chování.

[12] Městský soud připustil obtížnost situace z hlediska pobytových možností žalobce, přesto souhlasil s žalovanou, že ani v současné situaci nejsou žalobce a jeho rodinní příslušníci zcela zbaveni možnosti realizovat společný rodinný život. Jednak přímým důsledkem odebrání nejvyššího pobytového oprávnění na území České republiky není nemožnost dalšího pobytu na území České republiky, jednak zůstává možnost realizovat společný rodinný život mimo území České republiky, mj. vzhledem ke skutečnosti, že družka žalobce ani jeho nezletilé děti nejsou v České republice významněji integrovány.

II. Kasační stížnost

[13] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost dle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[14] Stěžovatel v první řadě namítal, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný, neboť se městský soud kvalitativně nevypořádal s žalobními námitkami, pouze nekriticky

převzal závěry obsažené v rozhodnutí žalované. Soud uvádí tytéž závěry i tytéž úvahy jako žalovaná.

[15] Stěžovatel dále namítal, že nebyly splněny podmínky pro zrušení povolení k trvalému pobytu. Zdůraznil, že ustanovení zákona o pobytu cizinců je potřeba vykládat eurokonformním způsobem, a citoval čl. 27 pobytové směrnice. Stěžovatel nesouhlasí s dílčím závěrem městského soudu, že představuje aktuální ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. V jeho případě došlo k nápravě, která značí i absenci existence aktuálního ohrožení veřejného pořádku. V rozhodnutí správních orgánů je dle stěžovatele jeho náprava *a priori* vylučována, stěžovatel s tím nesouhlasí. Správnímu orgánu byla předložena zpráva orgánu sociálně-právní ochrany dětí a obvodního lékaře stěžovatelových dětí, které naznačují naplnění eventuality nápravy. Stěžovatel namítal, že správní orgán I. stupně si tyto podklady sám vyžádal, v rozhodnutí k nim však nepřihlédl. Správní orgány i městský soud dovozují aktuálnost hrozby veřejnému pořádku výlučně z minulého jednání stěžovatele, případně ze skutečnosti, že od posledního trestného činu neuběhla dlouhá doba. Stěžovatel uvedl, že skutečnost, že je ve výkonu trestu odnětí svobody, je vyvrcholením jeho minulého jednání, do budoucna však pro něj představuje poučení.

[16] Stěžovatel dále nesouhlasil se závěrem městského soudu, že správní orgány se dostatečně vypořádaly s otázkou přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života stěžovatele a jeho rodiny. Stěžovatel shledává rozhodnutí z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod krajně nepřiměřeným a drastickým. Stěžovatel zdůraznil, že povolení k trvalému pobytu na území České republiky měl téměř 20 let, v absolutní míře na území České republiky realizoval svůj rodinný život v postavení jediné hospodářky činné osoby v rámci rodinné domácnosti. Rodina je na dosavadních příjmech stěžovatele závislá, příjmy přitom bez povolení k trvalému pobytu nebude moci generovat. Odkaz žalované na možnost partnerky stěžovatele žádat o sociální dávky je smutným dokladem přístupu žalované k otázce přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Poukaz městského soudu na možnost realizovat rodinný život na území jiného státu je výrazem frustrujícího nepochopení složité rodinné situace. Stěžovatel nesouhlasil ani se závěrem městského soudu, že jeho jednání bylo natolik neakceptovatelné, že současné projevy chování nepřesvědčují o nutnosti zachovat pobytové oprávnění. Stěžovatel deklaruje upřímnou snahu změnit způsob života, což se mu dle písemností OSPOD a pediatra daří. Zdůraznil, že děti potřebují otce a jeho péči a potřebují stabilní ekonomické zázemí, o které v důsledku rozhodnutí přišly.

[17] Stěžovatel dále namítal, že správní orgány nezjistily skutkový stav takovým způsobem, který by umožnil poměřit konkurenční zájmy. Nebyl-li řádně zjištěn skutkový stav, nemohlo dojít ke správné aplikaci výhrady veřejného pořádku a zohlednění kritérií předvídaných čl. 27 a čl. 28 pobytové směrnice a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel rovněž uvedl, že zákonodárce v § 871 zákona o pobytu cizinců uložil zvážit dotčené zájmy cizince i jeho nejbližších.

[18] Stěžovatel dále namítal neudržitelnost závěru městského soudu týkající se neprovedení důkazu výsledkem stěžovatelovy partnerky. Stěžovatel zdůraznil, že výslech považoval za podstatný, správní orgán by seznámil s tím, jakým způsobem rodina funguje a jakým způsobem se stěžovatel podílí na výchově nezletilých dětí, výslech byl relevantní pro potvrzení jeho nápravy, ale též pro potvrzení nejlepšího zájmu jeho dětí. Připomněl,

pokračování

že není jen emoční podporou rodiny, nýbrž i materiální oporou. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na judikaturu, podle níž je správní soud povinen neprovedení navrženého důkazu řádně zdůvodnit. Odůvodnění neprovedení výsledku eventuální nevěrohodností nové výpovědi je spekulativní a unáhlené. Správní orgán měl pochybnosti o nevěrohodnosti výpovědi partnerky stěžovatele formulovat ve svém rozhodnutí. Stěžovatel nesouhlasil s marginalizováním návrhu na provedení výsledku.

[19] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[20] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti omezila na konstatování, že se s rozsudkem městského soudu ztotožňuje.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[21] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[22] Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[23] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Z judikatury vyplývá, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, jímž je nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. může být rozhodnutí pro nesrozumitelnost či pro nedostatek odůvodnění. Nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu v tomto smyslu Nejvyšší správní soud neshledal. Městský soud vypořádal všechny žalobní námitky a z odůvodnění rozsudku je seznatelné, na základě jakých úvah ke svým závěrům dospěl. Skutečnost, že městský soud do svého odůvodnění převzal argumentaci žalovaného, nečiní rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným. Za situace, kdy se v postupně uplatňovaných prostředcích ochrany práv námitky opakují, není potřeba, aby orgán „další instance“, který se ztotožňuje s argumentací orgánu rozhodujícího v předchozím stupni či předchozím řízení, svoji argumentaci nad rámec již řečeného doplňoval a cizeloval, jestliže námitka s argumentací orgánů rozhodujících v předcházejících řízeních kvalifikovaně nepolemizuje, nýbrž jen opakuje předešlá tvrzení.

[24] Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k věcnému přezkumu.

[25] Podle § 871 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění*.

[26] V rozsudku ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011-146, č. 2882/2013 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud dovodil, že důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu občana EU nebo jeho rodinného příslušníka uvedený v § 871 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, spočívající v tom, že tato osoba „závažným způsobem

narušuje veřejný pořádek“, je nutno posuzovat obdobně jako tentýž důvod uvedený v § 119 odst. 2 písm. b) téhož zákona pro vyhoštění takové osoby, tedy tak, že tímto důvodem může být jen jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (viz čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice). Zohlednit je nutno individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci. Pokud správní orgán zvažuje, zda za závažné narušování veřejného pořádku ve smyslu § 871 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky lze pokládat konkrétní trestnou činnost držitele povolení k trvalému pobytu, musí mj. zohlednit, kdy k této trestné činnosti došlo, tedy jaká doba od spáchání trestných činů uplynula a zda držitel povolení k trvalému pobytu vedl od té doby řádný život.

[27] Dle kasační stížnosti lze soudit, že na východiscích posuzování se stěžovatel a městský soud shodují, neshodují se však v závěrech učiněných na jejich základě. Stěžovatel nesouhlasil se závěrem, že jím způsobené ohrožení veřejného pořádku je aktuální.

[28] S touto námitkou se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Městský soud provedl posouzení závažnosti narušení veřejného pořádku v souladu s právní úpravou a interpretující judikaturou, zohlednil přitom zcela konkrétní a individuální okolnosti případu stěžovatele. Nejvyšší správní soud s výsledným posouzením závažnosti (včetně aspektu aktuálnosti) narušení veřejného pořádku souhlasí. Stěžovatel se trestné činnosti dopouštěl po velmi dlouhou dobu (za trestný čin byl odsouzen již v roce 2006) a v trestné činnosti pokračoval i přes předchozí odsouzení. Trestná činnost stěžovatele byla typově různorodá, závažnost a intenzita trestné činnosti se postupně zvyšovala, trestné činnosti se stěžovatel dopouštěl i vůči svým nejbližším a s ohledem na okolnosti též zranitelným osobám (těhotné družce, nezletilé dceři nízkého věku). Nejvyšší správní soud nepřisvědčil tvrzení stěžovatele, že jeho náprava je vylučována apriorně. Konkrétní okolnosti stěžovatelovy trestněprávní minulosti nepřesvědčují o jeho nápravě.

[29] S ohledem na uvedené okolnosti Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako zcela příhodný závěr městského soudu, že od posledního odsouzení neuplynula dostatečně dlouhá doba, aby byl vyloučen závěr, že stěžovatel představuje aktuální riziko narušení veřejného pořádku. Nadto Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že v době rozhodování žalované běžela zkušební doba podmíněného trestu odnětí svobody uloženého stěžovateli, zatímco v době rozhodování o kasační stížnosti se stěžovatel nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody (tuto skutečnost stěžovatel sám uvedl v kasační stížnosti a žádosti o přiznání odkladného účinku). Stěžovatelova tvrzení o příkladném způsobu života jsou v této souvislosti nevěrohodná. O sebereflexi stěžovatele nesevředly ani viktimizační tón kasační stížnosti. Skutečnost, že městský soud rozhodné okolnosti vyhodnotil jinak, než by si stěžovatel subjektivně představoval, nečiní právní posouzení městského soudu nezákonným.

[30] Stěžovatel dále namítal, že městský soud nesprávně vyhodnotil, že žalovaná se dostatečně zabývala otázkou přiměřenosti zásahu do rodinných vazeb. Zásah stěžovatel označil za krajně nepřiměřený a drastický.

[31] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na*

pokračování

území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

[32] Zákon o pobytu cizinců pro rozhodování dle § 871 odst. 1 písm. a) tohoto zákona výslovně neukládá povinnost správních orgánů zvažovat, zda rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života (tedy porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), tato povinnost nicméně vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Namítá-li cizinec ve správním řízení nepřiměřenost, je správní orgán povinen se s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v konkrétním typu řízení posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců výslovně vyžaduje (srov. např. rozsudky ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29, ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53, ze dne 24. 7. 2018, 5 Azs 102/2017-35, ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30, ze dne 13. 12. 2018, č. j. 7 Azs 360/2018-39, ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 24/2019-27, ze dne 17. 10. 2019, č. j. 9 Azs 230/2019-53, ze dne 6. 2. 2020, č. j. 5 Azs 429/2019-40, ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020-37, nebo ze dne 1. 12. 2021, č. j. 6 Azs 398/2020-34). Na uvedeném východisku nic nemění ani odst. 3 tohoto ustanovení, podle něž přiměřenost dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců správní orgán posuzuje pouze v těch případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.

[33] Z ustálené judikatury však zároveň vyplývá, že právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod není absolutní a neukládá státu obecný závazek respektovat volbu osob ohledně jejich místa pobytu ani závazek napomáhat rozvíjení soukromých či rodinných vztahů (srov. např. rozsudky ze dne 30. 7. 2014, č. j. 8 Azs 71/2014-49, nebo ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45). Čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod tedy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu, nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění či aby pobytové oprávnění měli zaručeno „napořád“ bez ohledu na další okolnosti. Garantuje pouze to, že při rozhodování podle zákona o pobytu cizinců bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince, existence těchto vazeb však neznamená automatickou převahu nad veřejnými zájmy. Obdobně i zájem dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte představuje určitý korektiv rozhodování, příslušné orgány jsou povinny se zájmem dítěte náležitě zabývat, relevantní soudní judikatura však nestanovuje absolutní převahu nejlepšího zájmu dítěte za všech okolností (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27).

[34] Posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu na území České republiky provedené žalovanou (str. 14-16 rozhodnutí žalované) a následně městským soudem (zejm. odst. 55-70 rozsudku městského soudu) je dostačující a přiléhavé. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem, že s ohledem na konkrétní okolnosti a poměry zájem na společném soužití rodiny stěžovatele na území České republiky nepřevažuje nad veřejným zájmem na zachování veřejného pořádku. V obecné rovině sice nelze absolutně vyloučit situace, kdy i v případě závažné trestné činnosti může právo na ochranu rodinného a soukromého života převážet, žalovaná i městský soud však zcela příhodně akcentovali, že trestné činnosti (a to i té násilné) se stěžovatel dopouštěl vůči

rodinným příslušníkům. Otázkou přiměřenosti a zájmu dětí se městský soud i správní orgány řádně zabývaly, žalovaná mj. konstatovala, že stěžovatel především sám svým jednáním ohrozil zájem svých dětí na zdravém vývoji. Po prostudování správního spisu, jehož součástí jsou i trestní rozsudky, se Nejvyšší správní soud zcela shoduje s městským soudem, že jednání stěžovatele bylo natolik neakceptovatelné, že ani projevy chování stěžovatele v době rozhodování žalované nepřesvědčují o nutnosti zachovat pobytové oprávnění. Dovolávání se práv své družky a nejlepšího zájmu svých nezletilých dětí v situaci, kdy stěžovatel sám svým úmyslným jednáním jejich práva razantně a dlouhodobě poškozoval, pročež (mj.) oprávnění k trvalému pobytu na území České republiky pozbyl, je nemístné.

[35] Městský soud správně konstatoval, že zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele na území České republiky nutně neznamená nemožnost jeho dalšího pobytu v České republice. Nejvyšší správní soud souhlasí též se závěrem, že bude-li mít rodina o společné soužití zájem, může toto soužití realizovat na území jiného státu. Do české společnosti je integrován spíše stěžovatel než jeho družka a jeho nezletilé dcery nízkého věku. Stěžovatel sice poukazuje na „frustrující nepochopení“ specifické situace své rodiny, nijak relevantně však nekonkretizuje, jaké specifické okolnosti ve vztahu k zájmům družky či dcer brání realizaci rodinného soužití se stěžovatelem na území jiného státu. Ze správního spisu nadto vyplynulo, že družka s dcerami v období, kdy rozhodovala žalovaná, na území České republiky přinejmenším po nějakou dobu ani nepobývala.

[36] Namítá-li stěžovatel, že se zrušením povolení k trvalému pobytu ztratí možnost výdělečné činnosti na území České republiky, a tedy nebude moci rodinu materiálně podporovat, Nejvyšší správní soud uvádí, že materiálně podporovat svou rodinu stěžovatel může též z území jiného státu. Argumentaci materiální podporou nadto podřívají skutková zjištění vyplývající z trestních rozsudků, že stěžovatel opakovaně a dlouhodobě neplnil vyživovací povinnost vůči svému synovi (z předchozího manželství), odebíral družce sociální dávky, či ji nutil prodávat její majetek. Vyživovací povinnost stěžovatel tedy nectil navzdory předchozímu odsouzení pro trestný čin zanedbání povinné výživy. Ani tento aspekt tedy dle Nejvyššího správního soudu v posuzovaném případě nepřevažuje nad důvody svědčícími pro zrušení povolení stěžovatele k trvalému pobytu na území České republiky.

[37] Stěžovatel dále namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu a ohrazoval se proti neprovedení navrženého důkazu výsledkem jeho družky ve správním řízení. Ze zásady racionalizované materiální pravdy (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) nicméně vyplývá, že je-li relevantní skutkový stav zjištěn dostatečně, bez rozumných pochybností, správní orgán není povinen provádět další důkazy, a to ani v situaci, kdy další dokazování účastník řízení navrhuje. Skutečnost, že účastník řízení subjektivně nesouhlasí se zjištěným skutkovým stavem, resp. hrozícími právními následky, sama o sobě nečiní provedené dokazování nedostatečným.

[38] Městský soud vysvětlil, proč neprovedení důkazu výsledkem družky stěžovatele neshledal býti procesní vadou správního řízení (zejm. odst. 38 a též 71 rozsudku městského soudu). Jestliže skutečnosti uváděné stěžovatelovou družkou v její předchozí výpovědi ve správním řízení byly zjevně nepravdivé (v rozporu skutkovými zjištěními obsaženými v trestním rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 3. 8. 2021), úvaha o nevěrohodnosti její další výpovědi je logická a Nejvyšší správní soud ji nepovažuje za

pokračování

spekulativní. Stejně tak městský soud vysvětlil, že skutečnosti, které měly být prokázány stěžovatelem navrhovaným výsledkem družky, již byly správním orgánům známy z jiných důkazních prostředků, a v této souvislosti tedy byl výslech nadbytečný. Žalovaná do posouzení výslovně zahrnula výsledky šetření OSPOD z února a července 2022, a to včetně skutečnosti, že družka stěžovatele uváděla, že v domácnosti již nedochází ke konfliktům (str. 14 rozhodnutí žalované). Žalovaná tedy výslovně reflektovala tuto skutečnost, kterou měl dle stěžovatele výslech družky v případě pochybností správního orgánu prokázat. Ve vzájemném poměřování však těmto skutečnostem nepřiložila tak významnou váhu, jak by si stěžovatel představoval. Námitka stěžovatele, že výslech byl nezbytný pro prokázání „podstatné změny poměrů v domácnosti“, tak není důvodná.

[39] Obdobně by bylo možné odpovědět na námitku, že správní orgán I. stupně nepřihlédl ke zprávě OSPOD a obvodního lékaře dětí stěžovatele. Navíc, tato stížní námitka směřuje výhradně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přičemž úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasační stížnosti není přezkoumávání tohoto rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[40] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, pročez ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[41] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch a žalované nevznikly žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žalobce (stěžovatel) nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. března 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph. D.
předseda senátu